

Sergiusz Prokofiew | I Symfonia D-dur op. 25 Klasyczna

Najpopularniejsza i najkrótsza symfonia Prokofiewa

Części utworu:

Allegro

Larghetto

Gavotta: Non troppo allegro

Finale: Molto vivace

„Gdyby [Haydn](#) dożył do naszych czasów, zachowałby swój sposób pisania i równocześnie przejął co nieco z nowego” – zanotował [Prokofiew](#) w swej autobiografii. Uwaga ta odnosi się do stylu jego własnej *I Symfonii D-dur op. 25*, która nie przypadkiem nosi podtytuł „Klasyczna”.

Podtytuł nadał jej sam kompozytor. To rodzaj pogodnego, pełnego wdzięku pastiszu muzyki XVIII-wiecznej i odpowiedź na przesubtelniony, mglisty impresjonizm francuski. Rozmytym konturom i pastelowym barwom muzyki [Debussy'ego](#) Prokofiew przeciwstawia wyraziście zarysowane tematy melodyczne, dziarskie rytmy i mocne filary konstrukcyjne.

Symfonia ma typowy czteroczęściowy układ formalny (z gawotem zamiast [menueta](#) w części trzeciej) i operuje konwencjonalnymi środkami przetwarzania tematów i rozwijania motywów. Jedyne, co zdradza współczesny rodowód symfonii, to język harmoniczny – niby tonalny, a jednak pełen nietypowych następstw akordowych.

Pracę nad swą najpopularniejszą i najkrótszą [symfonią](#) Prokofiew rozpoczął w 1916 roku, skończył zaś rok później. Pewien dysonans poznawczy mogą wprowadzać okoliczności powstania dzieła, mianowicie wybuch rewolucji październikowej, która w żaden sposób nie zakłóciła twórczego spokoju Prokofiewa ani nie odcisnęła się na muzyce, pisanej w dachu pod Petersburgiem.

Prawykonanie *Symfonii Klasycznej* odbyło się w 1918 roku i wzbudziło sensację – przyzwyczajona już do ostrego, sarkastycznego języka muzycznego *Suity scytyjskiej* publiczność nie spodziewała się zwrotu o sto osiemdziesiąt stopni. Była to jednak niespodzianka miła.

Muzykę Josepha Haydna Prokofiew poznał dobrze na studiach dyrygenckich u Nikołaja Czeriepnina, który poświęcał wiedeńskiemu klasykowi najwięcej czasu. Nie był to też jego pierwszy utwór stylizowany na [klasycyzm](#) – już we wczesnej *Sinfonietcie A-dur op. 5* Prokofiew naśladował [Mozarta](#).

Monika Pasiecznik

Fot.: Prokofiew około 1919 roku, autor nieznany, [Wikimedia Commons](#), PD